

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

**«Міжнародне трудове право
(Міжнародно-правове регулювання праці)»**

(для бакалаврів)

Київ 2019

Підготовлено професором кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства А.С. Мацко та професором кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства І.О. Шашковою-Журавель

Перезатверджено на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства (протокол № 7 від 22.03.18 р.)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту права Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 2/А від 28.02.2018 р.)

Мацко А.С., Шашкова-Журавель І.О. Навчальна програма дисципліни “Міжнародне трудове право” (для бакалаврів).— К.: “Вид. дім “Персонал”, 2019. – 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни "Міжнародне трудове право", теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© А. С. Мацко, І. О. Шашкова-Журавель, 2019

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Міжнародне трудове право є однією з нормативних навчальних дисциплін освітньо-професійної підготовки бакалаврів галузі знань «Право», спеціальності «Міжнародне право», що вивчає систему правового захисту особи на міжнародному на національному рівнях

Мета навчальної дисципліни " Міжнародне трудове право":

- ознайомити студентів з історичними передумовами та сучасною системою правового захисту трудових прав особи на міжнародному рівні;
- сформувати у студентів правничий світогляд, правосвідомість і правову культуру правознавця, юридичне мислення;
- навчити студентів застосовувати теоретичні правничі знання на практиці;
- навчити студентів самостійно поглиблювати й оновлювати правничі знання.

Завдання навчальної дисципліни "Міжнародне трудове право" навчити студентів:

- аналізувати міжнародно-правові акти універсального та регіонального характеру з питань регламентації трудових правовідносин;
- визначати ступінь імплементації міжнародно-правових стандартів у галузі праці в національне законодавство України;
- ознайомлюватися з закордонним досвідом створення механізму практичної реалізації трудових прав особи;
- послуговуватися правничим матеріалом, застосовуючи різні джерела в галузі захисту трудових прав особи;
- користуватися правовою міжнародною термінологією у сфері захисту прав трудящих;
- застосовувати правові знання із зарубіжних систем права для оцінювання юридичних фактів та виявлення тенденцій розвитку системи захисту прав трудящих світу.

Вивчення навчальної дисципліни "Міжнародне трудове право" ґрунтується на знанні студентами основ теорії міжнародного права, основних галузей міжнародного права, міжнародного права, прав людини та порівняльного правознавства.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
«Міжнародне трудове право»

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль I. Правова та організаційна природа міжнародного трудового права	
1	Характеристика міжнародного трудового права як галузі міжнародного права
2	Основні напрями міжнародного регулювання праці на сучасному етапі суспільного розвитку
3	Історичні аспекти становлення та сучасний стан діяльності Міжнародної організації праці
Змістовий модуль II. Система міжнародних стандартів праці	
4	Система універсальних міжнародно-правових стандартів праці
5	Система регіональних міжнародно-правових стандартів праці
Змістовий модуль III. Міжнародно-правові аспекти захисту праці найуразливіших категорій населення	
6	Участь МОП у системі міжнародно-правового захисту жінок
7	Характеристика міжнародно-правового захисту інвалідів
8	Міжнародно-правові аспекти захисту праці ВІЛ-інфікованих осіб
Разом годин: 120	

ЗМІСТ
дисципліни
“Міжнародне трудове право ”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Правова та організаційна природа міжнародного трудового права

Тема 1. Характеристика міжнародного трудового права як галузі міжнародного права

Історичні передумови становлення міжнародного регулювання праці. Характеристика наукової думки щодо сутності міжнародного трудового права. Поняття та специфіка сучасного міжнародного трудового права. Предмет та особливості об'єкта міжнародного трудового права. Джерела міжнародного трудового права. Принципи міжнародного трудового права. Поняття міжнародно-правових стандартів у сфері праці. Новітні тенденції розвитку міжнародного трудового права.

Література [10–14; 16; 25]

Тема 2. Основні напрями міжнародного регулювання праці на сучасному етапі суспільного розвитку

Міжнародно-правовий захист профспілкового права на асоціацію та ведення колективних переговорів. Міжнародно-правові аспекти забезпечення ефективної зайнятості. Міжнародно-правова заборона примусової праці. Міжнародно-правове забезпечення права на страйк. Міжнародно-правові аспекти забезпечення охорони праці. Міжнародно-правові норми щодо забезпечення соціального діалогу працівників і роботодавців. Міжнародно-правовий захист прав працівників на створення професійних організацій.

Міжнародно-правові аспекти сприяння мирному вирішенню трудових конфліктів.

Література [11; 19; 24; 25; 57; 60; 65–67]

Тема 3. Історичні аспекти становлення та сучасний стан діяльності Міжнародної організації праці

Характеристика соціально-політичних передумов становлення Міжнародної організації праці. Вплив концепції Роберта Оуена на розвиток міжнародного регулювання праці та становлення МОП. Особливості діяльності МОП як установи Ліги Націй. Діяльність МОП як спеціалізованої установи ООН. Характеристика статуту Міжнародної організації праці. Форми нормотворчої діяльності МОП. Основоположні конвенції Міжнародної організації праці. Особливості контрольного механізму МОП щодо виконання державами – учасницями своїх міжнародно-правових зобов'язань у сфері праці. Міжнародна конференція праці як вищий орган МОП. Адміністративна Рада МОП. Напрями діяльності Міжнародного бюро праці.

Література [9–11; 17; 18; 59]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Система міжнародних стандартів праці

Тема 4. Система універсальних міжнародно-правових стандартів праці

Загальна характеристика участі ООН в системі міжнародно-правового захисту трудових прав індивідів. Вплив ЕКОСОП на стан міжнародно-правового захисту праці. Значення Загальної декларації прав людини для захисту трудових правовідносин. Характеристика Міжнародного пакту про

економічні, соціальні і культурні права. Порівняльно-правовий аналіз рівня імперативності положень Міжнародного пакту про соціальні економічні та культурні права та Міжнародного пакту про громадянські і політичні права для держав-учасниць. Характеристика фундаментальних конвенцій ООН, спрямованих на регулювання праці. Факультативний характер універсальних міжнародно-правових актів з питань праці .

Література [1; 4; 6; 7; 51]

Тема 5. Система регіональних міжнародно-правових стандартів праці

Участь ради Європи у системі міжнародно-правового захисту трудящих. Характеристика Європейської Соціальної Хартії. Участь ЄС у системі міжнародно-правового захисту трудящих. Система контролю дотримання стандартів праці у межах Європи. Порівняльно-правовий аналіз стану виконання державами-учасницями положень Європейської Соціальної хартії та Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод. Контрольні механізми європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод і Європейської Соціальної Хартії.

Література [3; 5; 12; 14; 19]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Міжнародно-правові аспекти захисту праці найуразливіших категорій населення

Тема 6. Участь МОП у системі міжнародно-правового захисту жінок

Історичні аспекти розвитку міжнародно-правового захисту трудових прав жінок. Характеристика участі ООН та МОП у запобіганні дискримінації жінок у сфері праці. Зміст та значення Конвенція ООН "Про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок". Характеристика Конвенції МОП № 111 "Про дискримінацію в галузі праці та занять". Характеристика міжнародно-правових норм МОП щодо подолання дискримінації жінок у сфері оплати праці. Характеристика стандартів Міжнародної організації праці щодо охорони материнства. Участь МОП в охороні праці жінок. Основні тенденції розвитку міжнародно-правового захисту праці жінок. Участь України в міжнародно-правових актах ООН та МОП щодо захисту прав жінок у сфері праці.

Література [12; 21; 34; 45; 54; 55; 63; 64]

Тема 7. Характеристика міжнародно-правового захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями

Загальна характеристика участі ООН у системі захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями. Характеристика міжнародно-правової системи забезпечення ефективної зайнятості інвалідів. Вплив Міжнародної організації праці на стан захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями. Зміст та значення Конвенції МОП "Про професійну реабілітацію інвалідів". Поняття Всесвітньої програми дій стосовно інвалідів. Участь Ради Європи у забезпеченні захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями. Сучасний стан участі України в системі міжнародно-правового захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.

Література [2; 11; 19; 28; 38; 56; 61]

Тема 8. Міжнародно-правові аспекти захисту праці ВІЛ-інфікованих осіб

Загальна характеристика міжнародно-правової системи протидії дискримінації ВІЛ-інфікованих осіб в трудових відносинах. Участь ООН у системі захисту праці ВІЛ-інфікованих осіб. Заходи, які застосовують під егідою ЮНЕСКО в системі протидії дискримінації ВІЛ-інфікованих осіб у трудових відносинах. Вплив Міжнародної організації праці на стан захисту трудових прав ВІЛ-інфікованих осіб. Характеристика основоположних програм МОП щодо забезпечення захисту прав ВІЛ-інфікованих осіб у сфері праці. Участь України в міжнародно-правовій системі протидії дискримінації ВІЛ-інфікованих осіб у сфері праці.

Література [6; 22; 38; 42; 53; 59; 62]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Система міжнародного трудового права.
2. Соціально-економічні передумови розвитку міжнародно-правового регулювання праці.
3. Вплив МОП на викорінення найгірших форм дитячої праці.
4. Участь Міжнародної організації праці щодо захисту профспілкових прав.
5. Міжнародно-правова система захисту праці трудящих-мігрантів.
6. Участь МОП у системі захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.
7. Міжнародно-правова система запобігання дискримінації жіноку трудових відносинах.
8. Особливості діяльності Міжнародного Бюро Праці.

9. Участь МОП в системі протидії дискримінації осіб похилого віку в трудових відносинах.
10. Зміст та значення Декларації МОП про основоположні принципи та права у сфері праці.
11. Поняття та компетенція керівних органів МОП.
12. Характеристика поглядів Б.Н. Жаркова стосовно можливості запозичення контрольного механізму МОП іншими міжнародними організаціями.
13. Значення контрольного механізму МОП для забезпечення прав трудящих ТНК.
14. Характеристика Конвенції ООН про ліквідацію усіх форм расової дискримінації від 7 березня 1966 р.
15. Характеристика Конвенції ООН про ліквідацію усіх форм дискримінації стосовно жінок від 1979 р.
16. Участь ЕКОСОП у системі захисту соціально-економічних, у тому числі трудових прав людини.
17. Механізм Конвенції ООН щодо захисту прав трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей від 1990 р.
18. Стандарти ЄС у галузі прав трудящих.
19. Механізми забезпечення трудових прав індивідів у межах ЄС.
20. Історичні аспекти становлення трудового права у європейських державах.
21. Регіональні трудові стандарти в державах СНД.
22. Система захисту трудових прав індивідів у межах Організації Американських держав.
23. Характеристика регіональних стандартів праці Ліги Арабських Держав.
24. Механізм забезпечення дотримання прав трудящих у державах СНД.
25. Характеристика стандартів праці в Співдружності Африканських держав.
26. Загальна характеристики новітніх тенденцій у нормотворчій діяльності МОП.
27. Вплив процесу глобалізації на основні напрями нормотворчої діяльності Міжнародної організації праці.

28. Вплив Декларації основних принципів і прав у сфері праці на забезпечення дотримання прав трудящих у країнах західної Європи.
29. Специфіка сучасної нормотворчої діяльності МОП, спрямованої на забезпечення ефективної зайнятості.
30. Специфіка нормотворчої діяльності Міжнародної організації праці на сучасному етапі розвитку трудових правовідносин.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Історичні передумови становлення міжнародного регулювання праці.
2. Характеристика наукової думки щодо сутності міжнародного трудового права.
3. Поняття та специфіка сучасного міжнародного трудового права.
4. Предмет та особливості об'єкта міжнародного трудового права.
5. Джерела міжнародного трудового права.
6. Принципи міжнародного трудового права.
7. Поняття міжнародно-правових стандартів у сфері праці.
8. Новітні тенденції розвитку міжнародного трудового права.
9. Міжнародно-правовий захист профспілкового права на асоціацію та ведення колективних переговорів.
10. Міжнародно-правові аспекти забезпечення ефективної зайнятості. Міжнародно-правова заборона примусової праці.
11. Міжнародно-правове забезпечення права на страйк.
12. Міжнародно-правові аспекти забезпечення охорони праці.
13. Міжнародно-правові норми щодо забезпечення соціального діалогу працівників і роботодавців.
14. Міжнародно-правовий захист прав працівників на створення професійних організацій.
15. Міжнародно-правові аспекти сприяння мирному вирішенню трудових конфліктів.

16. Характеристика соціально-політичних передумов становлення Міжнародної організації праці.
17. Вплив концепції Роберта Оуена на розвиток міжнародного регулювання праці та становлення МОП.
18. Особливості діяльності МОП як установи Ліги Націй.
19. Діяльність МОП як спеціалізованої установи ООН.
20. Характеристика статуту Міжнародної організації праці.
21. Форми нормотворчої діяльності МОП.
22. Основоположні конвенції Міжнародної організації праці.
23. Особливості контрольного механізму МОП щодо виконання державами-учасниками своїх міжнародно-правових зобов'язань у сфері праці.
24. Міжнародна конференція праці як вищий орган МОП.
25. Адміністративна Рада МОП.
26. Напрями діяльності Міжнародного бюро праці.
27. Загальна характеристика участі ООН у системі міжнародно-правового захисту трудових прав індивідів.
28. Вплив ЕКОСОП на стан міжнародно-правового захисту праці.
29. Значення Загальної декларації прав людини для захисту трудових правовідносин.
30. Характеристика Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права.
31. Порівняльно-правовий аналіз рівня імперативності положень Міжнародного пакту про соціальні економічні та культурні права та Міжнародного пакту про громадянські і політичні права для держав-учасниць.
32. Характеристика фундаментальних конвенцій ООН, спрямованих на регулювання праці.
33. Факультативний характер універсальних міжнародно-правових актів з питань праці.
34. Участь ради Європи у системі міжнародно-правового захисту трудящих.

35. Характеристика Європейської Соціальної Хартії.
36. Участь ЄС у системі міжнародно-правового захисту трудящих.
37. Система контролю дотримання стандартів праці в межах Європи.
38. Порівняльно-правовий аналіз стану виконання державами-учасницями положень Європейської Соціальної хартії та Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод.
39. Контрольні механізми європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод та Європейської Соціальної Хартії.
40. Історичні аспекти розвитку міжнародно-правового захисту трудових прав жінок.
41. Характеристика участі ООН та МОП у запобіганні дискримінації жінок у сфері праці.
42. Зміст та значення Конвенції ООН "Про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок".
43. Характеристика Конвенції МОП № 111 "Про дискримінацію в галузі праці та занять".
44. Характеристика міжнародно-правових норм МОП щодо подолання дискримінації жінок у сфері оплати праці.
45. Характеристика стандартів Міжнародної організації праці щодо охорони материнства.
46. Участь МОП в охороні праці жінок.
47. Основні тенденції розвитку міжнародно-правового захисту праці жінок.
48. Участь України в міжнародно-правових актах ООН та МОП щодо захисту прав жіноку у сфері праці.
49. Загальна характеристика участі ООН в системі захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.
50. Характеристика міжнародно-правової системи забезпечення ефективної зайнятості інвалідів.
51. Вплив Міжнародної організації праці на стан захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.

52. Зміст та значення Конвенції МОП "Про професійну реабілітацію інвалідів".
53. Поняття Всесвітньої програми дій стосовно інвалідів.
54. Участь Ради Європи у забезпеченні захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.
55. Сучасний стан участі України в системі міжнародно-правового захисту трудових прав осіб з обмеженими можливостями.
56. Участь Міжнародної організації праці в системі забезпечення ефективної зайнятості.
57. Структура Міжнародної організації праці.
58. Конвенції МОП щодо захисту прав на ведення колективних переговорів.
59. Загальна характеристика міжнародно-правової системи протидії дискримінації ВІЛ-інфікованих осіб в трудових відносинах.
60. Участь ООН у системі захисту праці ВІЛ-інфікованих осіб.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лушникова М. В. Международное и сравнительное трудовое право и право социального обеспечения. Введение в курс : учеб. пособие / М. В. Лушникова, А. М. Лушников. – М. : Юрлитинформ, 2011.
2. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. // Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування. – К., 2013. – 624с.
3. Гомьен Д., Харрис Д., Зваак Л. Европейская конвенция о правах человека и Европейская Социальная Хартия: право и практика: – Пер с англ. – М. : Изд-во Москов. ин-та независимого междунар. права, 2014.

4. Краснов Є. В. Основні трудові права: міжнародні стандарти і законодавство України : [монографія] / Є. В. Краснов. – О. : Фенікс, 2012. – 178 с.
5. Костюк В. Роль Організації Об'єднаних Націй та Міжнародної організації праці у міжнародно-правовому регулюванні трудової правосуб'єктності / В. Костюк // Публічне право. – 2012. – № 4. – С. 151–157.
6. Всеобщая Декларация прав человека 10 декабря 1948 года // Междунар. право в док. – М., 2010.
7. Социальные проблемы и права человека: сб. материалов семинара Москов. Хельсин. группы. – М., 2013. – Вып. 3. – С. 4–10.
8. Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту: підручн. для вузів. – К., 2010.
9. Козуб І. Г. Щодо визначення поняття "міжнародно-правові стандарти у сфері праці" / І. Козуб // Підприємництво, госп-во і право. – 2011. – № 2. – С. 34–37.
10. Гусов К.Н., Курилин М.Н. Международно-правовое регулирование труда. – М., 2008.
11. Киселев И.Я. Международное и сравнительное трудовое право. – М., 2005.
12. Киселев И.Я. Зарубежное трудовое право: Учебник для вузов. – М.: НОРМА–ИНФРА-М, 2000.
13. Ступницький О.І. Міжнародна міграція робочої сили та механізми її регулювання: підручник. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2008.
14. Лебедев В.М. Современное трудовое право (Опыт трудового компаративизма). – М.: Статут, 2007.
15. Международные акты о правах человека: сб. док. – М.: НОРМА-ИНФРА-М., 2010.
16. Киселев И.Я. Трудовое право стран Запада на рубеже XXI века // Гос-во и право. – 2010. – № 1. – С. 17–22.

17. Нипорко Ю., Стадник М. Міжнародній організації праці – 80 років // Право України. – 2005. – № 7. – С. 127–131.
18. Богатыренко З.С. Новейшие тенденции в нормотворческой деятельности Международной организации труда // Труд за рубежом. – 2013. – № 3. – С. 7–12.
19. Європейська соціальна хартія. Збірка договорів Ради Європи. – К., Парлам. вид-во, 2012.
20. Киселев И.Я. Организация и деятельность трудовых судов: зарубежный опыт. – М., 2009.
21. Серета О. Міжнародні стандарти з охорони праці: сучасний стан та перспективи адаптації законодавства України / О. Серета // Публіч. право. – 2013. – № 2. – С. 219–226.
22. Гаєвая О. В. Щодо міжнародно-правового регулювання оплати праці / О. В. Гаєвая // Актуальні проблеми трудового права і права соціального забезпечення: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 27–28 трав. 2013 р.). – Х., 2013. – С. 348–350.
23. Степанец В.И. Глобализация и ее влияние на рынок труда и занятость // Труд за рубежом. – 2012. – № 1. – С. 19–25.

Додаткова

24. Вісьтак М. Співвідношення норм національного і міжнародного трудового права / М. Вісьтак // Підприємництво, госп-во і право. – 2011. – № 2. – С. 53–58.
25. Аметистов Э. М. Международное право и труд. – М., 1982.
26. Мексиканские Соединенные Штаты. Конституция и законодательные акты / [под ред. О.А. Жидкова]. – М.: Прогресс, 1986. – С. 117.
27. Устав Организации Объединенных Наций от 26 июля 1945 года // Междунар. право в док. – М., 1982.

28. Конвенція МОП № 159 „ Про професійну реабілітацію інвалідів” від 3 березня 1983 р. – Конвенції та рекомендації МОП. – К., 1997 р.
29. Конвенция № 153 о продолжительности рабочего времени и периода отдыха на дорожном транспорте от 27 июня 1979 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М.,1990.
30. Конвенция № 148 о защите трудящихся от профессионального риска, вызываемого загрязнением воздуха, шумом и вибрацией на рабочих местах от 20 июня 1977 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М., 1990.
31. Конвенция № 127 о максимальной нагрузке, допустимом для переноски одним трудящимся от 28 июня 1967 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М., 1990.
32. Конвенция № 115 о защите трудящихся от ионизирующей радиации от 22 июня 1960 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М.,1990.
33. Конвенция № 138 о минимальном возрасте при приеме на работу от 26 июня 1973 г. // Международ. защита прав и свобод человека: Сб. док. – М., 1990.
34. Конвенция № 100 о равном вознаграждении мужчин и женщин за труд равной ценности от 29 июня 1951 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М., 1990.
35. Конвенция № 97 о трудящихся-мигрантах от 1 июля 1949 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М.,1990.
36. Конвенция № 105 об упразднении принудительного труда от 25 июня 1957 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М.,1990.
37. Конвенция № 132 об оплачиваемых отпусках от 24 июня 1970 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М., 1990.
38. Конвенция № III относительно дискриминации в области труда и занятий от 25 июня 1958 г. // Международ. защита прав и свобод человека. – М., 1990.

39. Конвенция № 98 относительно применения принципов права на организацию и заключение коллективных договоров от 1 июля 1949 г. // *Международ. защита прав и свобод человека.* – М., 1990.
40. Конвенция о борьбе с дискриминацией в области образования от 14 декабря 1960 г. // *Международ. защита прав и свобод человека.* – М., 1990.
41. Конвенция о защите прав культурных ценностей в случае вооруженного конфликта от 14 мая 1954 г. // *Международ. право в документах.* – М., 2010.
42. Международный пакт о экономических, социальных и культурных правах от 16 декабря 1966 г. // *Права человека: сб. нормативных документов.* – М., 2011.
43. Международная конвенция о ликвидации всех форм расовой дискриминации от 7 марта 1966 г. // *Международ. право в док.* – М., 1982.
44. Конвенция о политике в области занятости от 9 июля 1964 г. // *СССР и международное сотрудничество в области прав человека: док. и материалы.* – М., 1989.
45. Конвенция об охране материнства от 28 июня 1952 г. // *СССР и международное сотрудничество в области прав человека: док. и материалы.* М., 1989.
46. Конвенция о правах ребенка от 22 ноября 1989 г. // *Вестн. МИД СССР.* – 1990. – № 7.
47. Декларация прав ребенка от 20 ноября 1959 г. // *Международное право в документах.* М., 1982.
48. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами от 24 октября 1970 г. // *Международ. право в док.* – М., 1982.
49. Конференция Объединенных Наций в Сан-Франциско: сб. док. – М., 1999.
50. Буткевич В.Г. *Міжнародне право. Основні галузі.* – К., 2004.
51. Мюллерсон Р.А. *Правачеловека: идеи, нормы, реальность.* – М., 1991.

52. Рекомендация МОТ о максимальном грузе, допустимом для переноски одним трудящимся от 28 июня 1967 г. // *Международ. защита прав и свобод человека: сб. док.* – М., 1990.
53. Твердовський І. М. Заборона дискримінації у сфері праці: міжнародно-правовий аспект / І.М. Твердовський // *Держава і право. Юридичні і політичні науки.* – К., 2011. – Вип. 51. – С. 352–357.
54. Коршунов Е.Н. *Международная защита прав женщин.* – М., 2013.
55. Конвенція ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок» від 18 грудня 1979 р. // *Офіц. звіти Генеральної Асамблеї, тридцять четверта сесія, Доповнення.* – № 46. – С. 250–254.
56. Терюханова. Зайнятість інвалідів: реалії та перспективи // *„Україна: аспекти праці”.* – 2007. – № 1.
57. Мамедова Р. Міжнародно-правові основи регулювання профспілкової діяльності / Р. Я. Мамедова // *Публіч. право.* – 2013. – № 3. – С. 330–335.
58. Волохов О. С. Міжнародно-правове регулювання праці: поняття та принципи / О. С. Волохов // *Держава і право. Юридичні і політичні науки.* – К., 2012.
59. Декларация МОТ об основополагающих принципах и правах в сфере труда и механизме ее реализации. МБТ. – Женева, 1998.
60. Юшко А. М. Міжнародні соціальні стандарти: навч. посіб. / А. М. Юшко, Н.М. Швець. – Х., 2013.
61. Шашкова-Журавель І.О. Міжнародно-правове визнання та захист права інвалідів на трудову інтеграцію // *Юриспруденція: теорія і практика.* – 2007. – № 5 (31). – С. 6–11.
62. Шашкова-Журавель І.О. Міжнародно-правові аспекти захисту трудових прав ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД осіб // *Юрид. Україна.* – 2008. – № 7. – С. 102–106.
63. Шашкова-Журавель І.О. Характеристика міжнародно-правової системи захисту жінок від дискримінації у сфері праці» // *Юриспруденція: теорія і практика.* – 2008. – № 7 (45). – С. 16–23.

64. Шашкова-Журавель І.О. Гендерна рівність у трудових відносинах як важлива складова системи міжнародно-правового забезпечення гідної праці // Європ. перспективи. – 2013. – № 2. – С. 181–185.
65. Шашкова-Журавель І.О., Журавель М.І. Характеристика міжнародно-правової системи викорінення примусової праці // Європ. перспективи. – 2013. – № 8. – С. 175–179.
66. Шашкова-Журавель І.О. Міжнародні та порівняльно-правові аспекти системи нормативно-правового регулювання оплати праці // Наук. пр. МАУП. – 2014. – Вип. № 3 (42). – С. 108–113.
67. Шашкова-Журавель І.О. Міжнародно-правові аспекти захисту прав трудящих на об'єднання у сфері праці // Наше право. – 2011. – № 3. – С. 147–151.